

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları – Ocak 2019

1- Başvuru Adı: Catt / Birleşik Krallık

Başvuru No: 43514/15

Başvuru Tarihi: 2 Eylül 2015

Karar Tarihi: 24 Ocak 2019

Konu: Kişisel verilerin polis veritabanında ‘radikalizm’ başlığı altında işlenmesinin özel yaşama saygı hakkını ihlal etmesi

Olaylar: Başvurucu daha önce birçok toplu gösteriye katılmış bir barış aktivistidir. Başvurucu 1998 Veri Koruma Kanunu çerçevesinde kendisi hakkında tutulmakta olan verileri öğrenmek için emniyete başvuru yapmıştır. Başvuru sonucunda başvurucu, 2005-2009 yılları arasında birçok gösteriye katıldığına ilişkin verilerin emniyetin "radikalizm" başlıklı bir veritabanında tutulduğunu öğrenmiştir. Bu verilerin silinmesi talebi reddedilmiş, iç hukuktaki yargılama da aleyhine sonuçlanmıştır.

İhlal İddiaları: Başvurucu emniyet nezdinde kişisel verilerinin somut olaydaki gibi tutulmasının 8. maddedeki haklarını ihlal ettiğini ileri sürmüştür.

Karar: Mahkeme, başvurucu hakkında tutulan verilerin başvurucunun politik görüşünü ve özel koruma gerektiren bilgilerini içerdiğini belirtmiştir. Mahkeme ayrıca, Bay Catt' in yaşını (94 yaşında) ve hayatında hiçbir suç teşkil eden eylemde bulunmadığını dikkate almıştır. Bu nedenle müdahale orantısızdır.

Bilgi toplama işleminin gerekçeleri meşru olsa da özellikle zaman limiti gibi herhangi bir teminatın bulunmaması göz önünde bulundurulduğunda muhafazası meşru değildir. Bu nedenle Sözleşme'nin 8. maddesi ihlal edilmiştir.

2- Başvuru Adı: Berardi and Mularoni / San Marino

Başvuru No: 24705/16 ve 24818/16

Başvuru Tarihi: 26 Nisan 2016 ve 27 Nisan 2016

Karar Tarihi: 10 Ocak 2019

Konu: İşlendiği sırada suç olarak kabul edilmediği iddia edilen bir fiilden ötürü cezalandırmanın Sözleşme'nin 7. maddesine aykırı olup olmadığı

Olaylar: San Marino Ceza Kanununda 2008 yılında yapılan değişiklikle rüşvet suçunda bazı değişiklikler yapılmıştır. Başvurucular hakkında ise 2012 yılında rüşvet iddiasıyla soruşturma açılmıştır. Soruşturmada başvurucuların para karşılığında resmi görevleri olan şantiyelerde güvenliğin sağlanması görevini yerine getirmediği iddia edilmiştir.

Başvurucular 2014 yılında isnat edilen suçtan mahkum edilmiş olup yargılama aleyhlerine sonuçlanmıştır.

İhlal İddiaları: Başvurucular 2008 öncesinde fiillerinin suç olarak öngörüldüğü bir ceza hükmünün bulunmadığı gerekçesiyle Sözleşme'nin 7. maddesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

Karar: Mahkeme, yasaların başvuranlara geçmişe dönük olarak uygulanmadığı yönünde karar vermiştir. San Marino Ceza Kanunu'nda 2008 yılında yapılan değişikliklerin öncesinde de başvuranların eylemlerin suç olarak tanımlanmıştır. Mahkeme bu gerekçeyle Sözleşme'nin 7. maddesinin ihlal edilmediğine karar verilmiştir.

3- Başvuru Adı: Cordella ve Diğerleri / İtalya

Başvuru No: 54414/13 ve 54264/15

Başvuru Tarihi: 29 Temmuz 2013 - 21 Ekim 2015

Karar Tarihi: 24 Ocak 2019

Konu: Taranto'da bulunan büyük bir çelik fabrikası kompleksinden yayılan zehirli sızıntılara ilişkin tedbir alınmamasının başvuru sahiplerinin özel yaşama saygı hakkını (AİHS madde 8) ihlal etmesi

Olaylar: 180 başvuru, Taranto'daki Ilva çelik fabrikalarından sızan zehrin doğaya ve hayatlarına yönelik tehlike yaratması ve ulusal makamların bu sorunu çözmekteki yetersizliği sebebiyle iç hukukta şikayette bulunmuştur. Başvurucuların açtıkları idari davalar hala sürmektedir. Ceza davalarının bir kısmı mahkumiyetle sonuçlanmıştır. 2011 yılında Avrupa Birliği Adalet Divanı da İtalya'nın Avrupa Birliği düzenlemelerini ihlal ettiğine karar vermiştir.

İhlal İddiaları: Başvurucular çelik fabrikalarından kaynaklanan çevre kirliliği nedeniyle Sözleşme'nin 8. maddesinin ihlal edildiğini, ayrıca etkili başvuru hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

Karar: Mahkeme 19 başvuru sahibinin yüksek doğal riskler altındaki bölgeler olan Taranto, Crispiano, Massafra, Montemesola ve Statte bölgelerinde yaşamadıklarından ötürü mağdur statüsüne sahip olmadığına karar vermiştir.

Esas hakkında ise Mahkeme, özellikle, çevre kirliliğinin sürekliliğinin riskli bölgelerde yaşayan başvuru sahiplerinin hayatını tehlikeye attığı kararına varmıştır. Mahkeme'ye göre, ayrıca, ulusal makamlar, başvuru sahiplerinin özel yaşam hakkını etkili biçimde koruyabilecek gerekli çözümleri sağlayamamıştır. Son olarak, başvuru sahiplerinin ulusal makamlara yöneltebilecekleri, ilgili alanların güvenli bir şekilde arındırılmasının imkansız olduğunu yönündeki şikayetlerini iletmelerini sağlayan etkili bir çözüm yoluna sahip olmadıklarını belirtmiştir. Bu gerekçelerle Sözleşme'nin 8. ve 13. maddelerinin ihlal edildiğine karar verilmiştir.

Madde 46 (bağlayıcılık ve kararların uygulanması) altında, Mahkeme Bakanlar Komitesi'nin İtalyan Hükümeti'ne Mahkeme'nin kararının uygulanması için çözümlerin

uygulanmasını belirtmek amacıyla, fabrikanın ve bölgenin etkisi altında olduğu çevre kirliliğinin temizlenmesinin temel ve acil olduğuna ve ulusal makamların onayladığı toplumun ve çevrenin sağlığını korumak için gerekli çözümleri ve işlemleri düzenleyen çevre planının mümkün olduğunca hızlı uygulanması gerektiğine karar vermiştir.

4- Başvuru Adı: Ebru Dinçer / Türkiye

Başvuru No: 43347/09

Başvuru Tarihi: 31 Temmuz 2009

Karar Tarihi: 29 Ocak 2019

Konu: Bayrampaşa Cezaevi'nde polis operasyonu esnasında bir mahkumun ciddi yanıklara maruz kalması sonucu Sözleşme'nin 3. maddesinin ihlali

Olaylar: Dava, Aralık 2000'de Bayrampaşa Cezaevi'nde (İstanbul) Hayata Dönüş Operasyonu isimli polis operasyonu esnasında kadınlar koğuşunda çıkan yangın sonucu Bayan Dinçer'in yüzü dahil olmak üzere vücudunun farklı bölgelerinde yanıklara maruz kalmıştır. Olayla ilgili ceza davası hala sürmekte olup başvurusunun açtığı idari dava da reddedilmiştir.

İhlal İddiaları: Başvurucu operasyonda vücut bütünlüğüne yönelik uğradığı ciddi zararlar ve etkili soruşturma yapılmaması nedeniyle 3. maddenin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

Karar: Mahkeme, özellikle sadece etkili bir soruşturmanın yangın sebebini ortaya çıkarabileceğini belirtmiştir. Ancak, yangın sebebini ne olduğuna dair bugüne kadar hiçbir aydınlatılma olmamış ve olaydan 18 yıl sonra, cezai işlemler ulusal mahkemeler önünde hala bekletilmektedir. Ek olarak, dosyadaki veriler Bayan Dinçer'in fiziki ve zihinsel acısına sebep olan şiddetin kendi davranışlarıyla kaçınılmaz hale geldiğini de göstermemektedir. Bu nedenlerle Sözleşme'nin 3. maddesi ihlal edilmiştir.

5- Başvuru Adı: Ecis / Letonya

Başvuru No: 12879/09

Başvuru Tarihi: 12 Aralık 2008

Karar Tarihi: 10 Ocak 2019

Konu: Kadın mahkumlar için yasak yokken, yalnızca erkek mahkumların cezaevinden izinle ayrılmasına yönelik kategorik bir yasağın özel yaşama saygı hakkıyla (AİHS madde 8) bağlantılı olarak ayrımcılık yasağını (AİHS madde 14) ihlal etmesi

Olaylar: Başvurucu eşitli suçlardan mahkum olmuş ve cezaevinde bulunan bir kişidir. Başvurucu aynı suçlardan mahkum ve aynı süreyle cezaevinde bulunan kadın ve erkek mahkumların koşullarında kadınlar lehine farklılıkların bulunduğunu belirterek Adalet Bakanlığı'na şikayet başvurusu yapmıştır. Bakanlık şikayet edilen farklılıkların Ceza İnfaz Kanunu'ndan kaynaklandığı gerekçesiyle başvuruyu reddetmiştir. Başvurucunun Anayasa Mahkemesi'ne yaptığı başvurular da reddedilmiş olup 2008 yılındaki Anayasa Mahkemesi

başvurusunda başvuru babasının cenazesine katıldığını, halbuki aynı durumdaki kadınlar için böyle bir sınırlamanın olmadığını belirtmiştir.

İhlal İddiaları: Başvuru aynı durumdaki kadın mahkumların cezaevi koşullarının erkeklerin koşullarından daha iyi olmasının, bu nedenle babasının cenazesine katılamamasının 8., 5. ve 10. maddelerle bağlantılı olarak 14. maddeyi ihlal ettiğini ileri sürmüştür.

Karar: Mahkeme, aynı suçu işlemiş ve aynı cezaya çarptırılmış kadın ve erkeklerin farklı muamele gördüğünü belirlemiştir. Erkekler, otomatik olarak yüksek güvenlik kategorisinde yer alıp kapalı cezaevlerinde tutulurken, kadınlar daha az kısıtlayıcı kapalı cezaevlerine gitmiştir.

Kanun, kadınların böyle bir olasılığı varken başvuru cenazeye katılımını otomatik olarak yasaklamaktadır. Daha önce böyle bir yasağın ölçülülüğünün değerlendirilmesi hususunda bireysel bir değerlendirme olmamış ve başvuru, Sözleşmenin bir ihlali olarak ayrımcılığa uğramıştır. Bu nedenle Sözleşme'nin 8. maddesi 14. maddesiyle bağlantılı olarak ihlal edilmiştir.

6- Başvuru Adı: Gjini / Sırbistan

Başvuru No: 1128/16

Başvuru Tarihi: 12 Aralık 2015

Karar Tarihi: 15 Ocak 2019

Konu: Bir tutuklunun cezaevinde saldırıya ve tecavüze uğramasının ve olayın etkili soruşturulmamasının 3. maddeyi ihlal etmesi

Madde 3'ün (işkence yasağı ve insanlık dışı ya da kötü muamele) devlet otoritesinin başvuru hücre arkadaşları tarafından uygulanan kötü muameleden korumayı ihmali dolayısıyla ve aynı maddenin şikayetleri göz önünde bulundurularak bir soruşturmanın açılmayışı nedeniyle ihlali

Olaylar: Başvuru aynı koşu altında kaldığı mahkumlar tarafından birçok defa uygulanan şiddete ve tecavüze maruz kalmıştır. Bu olaylar sonucunda fiziki ve ruhsal olarak ağır zararlar gördüğünü öne süren başvuru salıverildikten sonra tazminat davası açmıştır. Dava sonucu 2.350 Euro tazminata hükmedilmiş, başvuru karara karşı yaptığı anayasa şikayeti başvurusu ise reddedilmiştir.

İhlal İddiaları: Başvuru kötü muameleye uğradığını ve ulusal makamların kendisini etkili bir şekilde koruyamadığını, bu nedenle 3. maddenin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

Karar: Mahkeme, başvuru cenazesindeki hücre arkadaşlarının şiddetine maruz kaldığı iddialarını inanılır bulmuştur. Olayların gerçekleştiği zamanda, cezaevi görevlilerinin başvuruya yapılan kötü muameleyi açıkça görebileceklerini ancak onu korumak için bir müdahalede bulunmadıklarını belirtmiştir.

Mahkeme'ye göre, ayrıca, devlet başvuruçunun medeni hukuk kapsamında tazminat kazandığından ve birçok makama iletği şikayetlerinden ötürü kesinlikle haberi olması gerektiğine rağmen, şikayetler üzerine bir soruşturma açmakta veya iddianame hazırlamakta başarısız olmuştur. Bu nedenle Sözleşme'nin 3. maddesi ihlal edilmiştir.

7- Başvuru Adı: Ilgiz Khalikov / Rusya

Başvuru No: 48724/15

Başvuru Tarihi:

Karar Tarihi: 15 Ocak 2019

Konu: Tutukluların başka bir yere transferleri sırasında tutuklular ve nezaret eden polisler arasında çıkan silahlı çatışmadan dolayı ciddi şekilde yaralanması nedeniyle Sözleşme'nin 3. maddesinin ihlali

Olaylar: Dava, bir mahkumun, başka bir kuruma transfer edilmeleri sırasında nezaret eden polisler ile tutuklular arasında çıkan silahlı çatışmada rastgele sıkılan bir kurşunla ağır bir şekilde yaralanmasından ötürü şikayetiyle ilgilidir. Başvuruçucu çatışmada bacağından yaralanmış ve hemen hastanede tedavi altına alınmıştır. Başvuruçunun şikayeti sonrası yapılan ön soruşturma işlemleri yapılmış; fakat ceza soruşturması aşamasına geçilmemiştir. Yapılan incelemelerde ne kurşunlar ateşlenen silahtan çıktığı ne de silahı ateşleyen kişinin kimliği tespit edilebilmiştir.

İhlal İddiaları: Başvuruçucu ulusal mevzuata göre kendisinin minibüste ayrı bir yerde tutulması gerekirken kapasite aşımı nedeniyle bu imkanın olmadığını, görevlilerin ihmali nedeniyle ağır yaralandığını, etkili bir soruşturmanın yapılmadığını belirterek Sözleşme'nin 3. maddesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

Karar: Mahkeme, nezaret eden polislerin transfer sırasında tutukluların güvenliğini sağlamalarını öngören düzenlemeleri ihmal etmeleri nedeniyle başvuruçunun yaralanmasından ötürü devleti sorumlu tutmuştur. Özellikle, polisler polis aracının alabileceğinden daha fazla tutukluyu transfer etmeye karar vermiştir. Kamyonetin kapasitesini aşmasının tutukluların polis memurlarını zorlayabilme imkanını arttırdığı, başvuruçunun eski bir polis memuru olması dolayısıyla tehlikeli bir tutuklu olması ve özel bir hücrede taşınması gerektiği ancak saldırı sırasında kamyonetin arkasında ve iki polis memuru eşliğinde taşındığı belirlenmiştir.

Dahası, olaya ilişkin soruşturma etkisizdir. Soruşturma öncesi araştırma gecikmeler nedeniyle aksamış, belli kapsamda sınırlanmış ve cezai soruşturma düzeyine ulaşamamıştır. Sonuç olarak Sözleşme'nin 3. maddesi ihlal edilmiştir.

8- Başvuru Adı: Khadija Ismayilova / Azerbaycan

Başvuru No: 65286/13

Başvuru Tarihi: 26 Eylül 2013

Karar Tarihi: 10 Ocak 2019

Konu: Bir gazeteciye karşı başlatılan karalama kampanyası ve gazetecinin özel yaşamına ilişkin video görüntülerinin sızdırılması yoluyla mahremiyetine müdahale edilmesi karşısında Devletin yeterli koruma sağlayamamasının Sözleşme'nin 8. ve 10. maddelerini ihlal etmesi

Olaylar: Dava, tanınmış bir gazeteci olan başvuru Khadija Ismayilova'ya karşı iddia edilen bir karalama kampanyasıyla ilgilidir. Başvuru, araştırmacı gazetecilik faaliyetini durdurmazsa kendisini kamu nezdinde aşağılamakla tehdit eden bir mektup almıştır. Reddettiğinde ise, erkek arkadaşıyla cinsel ilişki yaşarken kendisinden habersiz olarak çekilen ve kaydedilen görüntüleri internete konulmuştur. Aynı zamanlarda gazeteler, hakkında devlet karşıtı önyargısı ve ahlaksız davranışları hakkında yayınlar yapmaya başlamıştır. Daha sonra başvuru evinin birçok yerinde gizli kameralar olduğunu fark etmiştir. Olaylarla ilgili soruşturma başlatılmış, devam eden süreçte başvuru soruşturmanın etkisizliğinden yakınmıştır. Bunun üzerine soruşturma makamı Nisan 2012'de bir durum raporu yayımlamış, bu raporda özel yaşamına dair unsurlara yer verildiğini öne süren başvuru tazminat davası açmış, bu dava reddedilmiştir. Ceza soruşturmasının ise hala sonuçlanmaması nedeniyle başvuru birçok defa ayrı şikayetlerde de bulunmuştur.

İhlal İddiaları: Başvuru tehdit mektubu, gizli kameralar ve internete sızdırılan video nedeniyle özel yaşamına yapılan müdahaleden devletin sorumlu olduğunu, ayrıca olayların etkili soruşturulmadığını, soruşturma makamlarının yayımladığı durum raporunun özel yaşamına ayrı bir müdahale oluşturduğunu, öte yandan kendisinin bir gazeteci olması nedeniyle ifade özgürlüğünün de ihlal edildiğini belirterek Sözleşme'nin 8. ve 10. maddelerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

Karar: Mahkeme, bu tür eylemlerin Bayan Ismayilova'nın insanlık onuruna müdahale oluşturduğunu belirtmiştir. Devletlerin bu tür müdahaleleri etkili bir şekilde soruşturması gerekmektedir.

Ancak, soruşturmanın yapılmasında önemli kusurlar ve gecikmeler yaşanmıştır. Örneğin, Bayan Ismayilova'nın apartmanına ikinci bir telefon hattı bağlama ve hat takibi yapma

emri aldığını kabul eden ve Devlete ait olan Baktelekom'la birlikte bir telefon mühendisinden resmi bir ifade alınmamıştır. En önemlisi, Bayan Ismayilova'nın tanınmış bir gazeteci olması ve Devleti ciddi anlamda eleştirmesi ile kendisine karşı suç teşkil eden eylemler arasında herhangi bir bağ olup olmadığının anlaşılmasına yarayan hiçbir sorgulama yapılmamıştır.

Bayan Ismayilova'nın özel hayatına dair bilgiler hükümet yanlısı olduğu iddia edilen gazetelerde ve devletin soruşturmanın durumunu içeren raporlarda da yer almıştır.

Mahkeme, Azerbaycan'da cezaya çarptırılan gazeteciler ve bu tür eylemler için algılanan dokunulmazlık iklimi hakkındaki raporlara da dikkat çekmiştir. Sonuç olarak Sözleşme'nin 8. ve 10. maddeleri ihlal edilmiştir.

9- Başvuru Adı: Maslarova / Bulgaristan

Başvuru No: 26966/10

Başvuru Tarihi: 22 Nisan 2010

Karar Tarihi: 31 Ocak 2019

Konu: Yolsuzluk suçlamalarıyla hakkında soruşturma açılan başvurucu hakkında soruşturma makamları tarafından başvurucunun suçlu olduğunu ima eden açıklamaların yapılmasının masumiyet karinesini (AİHS madde 6 § 2) ihlal ettiği

Olaylar: Dava, 2005'ten 2009'a kadar Çalışma ve İstihdam Politikası Bakanı olan Bayan Maslarova hakkındaki kendisine karşı sürdürülen kamu fonlarını zimmetine geçirmesi iddiasıyla başlatılan soruşturma ile alakalı olarak belirli siyaset ve yargı mensuplarının açıklamalarının masumiyet karinesini ihlal etmesiyle ilgilidir.

Karar: Mahkeme'ye göre, Başsavcılık sözcüsünün bir basın toplantısında yaptığı açıklamalar, Meclis'te konuyla ilgili kurulan soruşturma komisyonunun başkan yardımcısının açıklamaları, yalnızca bilgi aktarımının ötesine geçerek Bayan Maslarova'nın masumiyet karinesini ihlal etmiştir.

Mahkeme ayrıca, Bayan Maslarova için iç hukuk yollarında etkin bir kanun yolunun olmadığını belirtti.

10- Başvuru Adı: Matasuru / Moldova Cumhuriyeti

Başvuru No: 69714/16

Başvuru Tarihi: 19 Kasım 2016

Karar Tarihi: 15 Ocak 2019

Konu: Aktivist başvurucunun yolsuzluğu protesto etmek için yaptığı müstehcen heykellerden dolayı cezalandırılmasının ifade özgürlüğünü (AİHS madde 10) ihlal ettiği

Olaylar: Dava, başvurucunun Başsavcılık binasının önünde gösteri yapması sonucu mahkum edilmesi ile ilgilidir. Başvurucu, 2013 yılında, başsavcılık binasının önünde iki metre

büyükliğindeki bir penis şeklinde heykel ve bazı siyasetçiler ile üst düzey savcılarının resimlerinin çizili olduğu büyük bir kadın cinsel organı yaparak bir protesto gerçekleştirmiştir. Yaklaşık bir saat sonra polis gelerek heykelleri kaldırmış ve başvurucuyu gözaltına almıştır. Başvurucu 2015 yılında suçlu bulunmuş ve 2 yıl ertelemeli hapis cezası almıştır. Mahkemeler, kıdemli savcılara ve politikacılara yönelik olan bu eylemin 'ahlaksız' ve saldırgan olduğunu belirtmiştir. Başvurucunun kanun yolu başvuruları da reddedilmiştir.

Karar: Mahkeme, başvurucunun ifade özgürlüğüne yönelik müdahalenin demokratik bir toplumda gerekli olmadığına karar vermiştir. Askıya alınmış olsa dahi hapis cezasının verilmesinin hiçbir haklı gerekçesi bulunmamaktadır. Böyle bir yaptırım, insan onuruna ve ifade özgürlüğü şeklindeki iki farklı hakkın dengelenmesinin sağlanmasının ötesine geçmiştir. Karar, diğer eylemciler için ciddi bir caydırıcı etki oluşturma imkanına sahiptir. Bu nedenle Sözleşme'nin 10. maddesi ihlal edilmiştir.

11- Başvuru Adı: Mifsud / Malta

Başvuru No: 62257/15

Başvuru Tarihi: 15 Aralık 2015

Karar Tarihi: 29 Ocak 2019

Konu: Babalık davasında DNA testi yapmasına karar verilmesinin özel yaşama saygı hakkını (AİHS madde 8) ihlal etmemesi

Olaylar: Dava, Bay Mifsud'un babalık davasında mahkemenin kendisinden DNA testi'ne girmesi yönünde verdiği karara şikayetini içermektedir. 2012 yılında bir kadın, başvurucunun kendisinin biyolojik babası olduğuna karar verilmesi ve bunun doğum belgesine işlenmesini talep ederek dava açmıştır. Yargılamada DNA testi alınmasına karar verilmiş, başvurucu buna itiraz etmiştir ve testi yapmayı reddetmiştir. Başvurucunun kanun yollarında yaptığı itirazlar da reddedilmiştir. Anayasa Mahkemesi davacının babasının kim olduğunu öğrenme hakkına atıf yapmış ve başvurucunun DNA testini yapmasının aşağılayıcı bir yanının da olmadığını belirtmiştir. Sonuç olarak DNA testi yapılmıştır.

Karar: Mahkeme, yerel mahkemelerin Bay Mifsud'un ve kendisinin babası olduğunu iddia eden kadının haklarını adil bir biçimde dengelediğine karar vermiştir. Özellikle, mahkemeler Bay Mifsud'un teste girmeye yönelik itirazlarını ilk derece mahkemesinde ve anayasal yargısının düzeyinde değerlendirmiş ve itirazları reddetmiş olup prosedürün gerçekleşmesine karar vermiştir. Kararlarda keyfilik veya takdir hatası da bulunmamaktadır. Sonuç olarak Sözleşme'nin 8. maddesi ihlal edilmemiştir.

12- Başvuru Adı: X ve Diğerleri / Bulgaristan

Başvuru No: 22457/16

Başvuru Tarihi: 16 Nisan 2016

Karar Tarihi: 17 Ocak 2019

Konu: Başvurucuların eskiden kaldıkları bir yetimhanede cinsel istismara uğradıklarına ilişkin iddialar nedeniyle gerçekleştirilen soruşturmanın Sözleşme'ye uygun yürütüldüğü ve devletin başvurucuların haklarını koruma yükümlülüğünü yerine getirdiği

Olaylar: Dava, üç çocuğun İtalyan bir çift tarafından Haziran 2012'de velayeti alınmadan önce Bulgaristan'da bir yetimhanede cinsel istismara uğradıklarına yönelik suçlamalarla ilgilidir.

Karar: Mahkeme, Bulgar otoritelerinin, basın yoluyla suç iddialarının ortaya çıkması üzerine herhangi bir başvurucudan resmi bir şikayet almadan derhal ve özenle davrandıklarını belirtmiştir. Ayrıca başvurucuların ailelerinin soruşturmada yer almaları da engellenmemiştir. Bu nedenle herhangi bir eksiklik ya da yetkili makamların olayı aydınlatmasında veya olası sorumluları tespit edip kovuşturma yapma konusunda herhangi bir isteksizliği olmamıştır.

Mahkeme ayrıca, ondan önceki delillere dayanarak devletin başvurucuların belirli bir kötü muamele riskinden korunmaları yönündeki ödevini yerine getirmekte başarısız olmadığına karar vermiştir. Bu bağlamda Mahkeme, özellikle, yetimhanedeki çocukların güvenliğini garanti altına alacak birtakım genel tedbirler alındığını belirtmiştir. Bu gerekçelerle Sözleşme'nin 3. ve 8. maddeleri ihlal edilmemiştir.

13- Başvuru Adı: Josip Simunic / Hırvatistan

Başvuru No:20373/17

Başvuru Tarihi: 9 Mart 2017

Karar Tarihi: 29 Ocak 2019

Konu: Tanınmış Kişilerin Şiddet ve Nefreti Körükleyici Söylem ve İfadelerinin Toplumda Olumsuz Etki Yaratabileceği ve İfade Özgürlüğünün Kapsamı

Olaylar: 19 Kasım 2013 tarihinde, Hırvatistan-İzlanda milli futbol maçında, Hırvatistan vatandaşı futbolcu Josip Simunic'in sahanın ortasına geçerek mikrofon ile, ırkçı selamlama hareketi yaparak Hırvatistan'da İkinci Dünya Savaşı sırasında faşizm sembolü söylemi olarak bilinen "*Vatan İçin*" (For Home) şeklinde seyircilere seslenmesi ve seyircilerin de "*Hazır*" (Ready) şeklinde cevap vermesi nedeniyle, ırkçı söylem ve hareketlerde bulunması gerekçesiyle, Hırvatistan Mahkemeleri tarafından hafif suç olarak addedilen Spor Müsabakalarında Kargaşanın Önlenmesi Kanunu uyarınca adli para cezasına mahkum edilmiştir.

İhlal İddiaları: Başvurucu, Hırvatistan mahkemelerinin kararlarının tutarsız olduğunu iddia ederek Sözleşmenin 6. maddesinin, Hırvatistan Kanunları uyarınca sarf ettiği sözlerin yasaklanmadığını iddia ederek Sözleşmenin 7. maddesinin, ifade özgürlüğünün ihlal edildiğini iddia ederek Sözleşmenin 10. maddesinin, başvuru yollarının etkin olmaması sebebiyle Sözleşmenin 13. maddesinin, aynı ifadeleri kullanan kişilerin beraat ettiklerini bu

sebeple ayrımcılığa uğradığını iddia ederek Sözleşmenin 12 no.lu Protokolün 1. maddesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

Karar: Mahkeme, ulusal mahkemeler tarafından ulusal hukukun yorumlanması ve benzer konularda verilen değişik kararların karşılaştırılmasının kendi görevleri olmadığını belirtmiştir. (Nejdet Şahin&Perihan Şahin v. Türkiye) Sarf edilen sözlerin ifade özgürlüğü kapsamında olup olmadığını değerlendirilmesi yapılırken de sözlerin şiddeti ve nefreti körükleyebileceğinin ve Sözleşme ile korunan hak ve özgürlüklere zarar verebileceğinin dikkate alınması gerektiğini belirtmiştir. (Perinçek v. İsviçre)

Ayrıca Mahkeme gerekçesinde, Başvurucunun "Vatan için" dedikten sonra kalabalık seyirci topluluğunun "Hazır" şeklinde cevap vermesi ile toplamda dört kere fiilin gerçekleştirildiğini, söz konusu hareket ve sarf ettiği sözlerin Hırvatistan tarihinde ve şiirsel metinlerde kullanıldığını ancak totaliter rejimlerde selamlama olarak da kullanıldığını ve faşizm ideolojisinin bir simgesi olduğunu ve farklı kültür ve dinlere düşmanlık içerdiğini, Başvurucunun ünlü bir futbol oyuncusu olduğunu ve futbolseverler için rol model olarak görüldüğünü ve bu sebeple toplumda olumsuz bir etki de yaratabileceğini belirtmiştir. Açıklanan sebeplerle, başvurunun açıkça dayanaktan yoksun olduğu nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir.

14- Başvuru Adı: Rومان / Belçika

Başvuru No: 18052/11

Başvuru Tarihi: 1 Mart 2011

Karar Tarihi: 31 Ocak 2019

Konu: 1997 Tarihinde Tutuklanan Kişiyeye Hapis Cezasının Bittiği 2004 Tarihinden Bu Yana Anlamadığı Bir Dilde Zorunlu Psikolojik Tedavi Verilmesi

Olaylar: Başvurucu Belçika vatandaşı René Rومان hakkında hırsızlık, 16 yaşından küçük çocuğa sarkıntılık ve 10 yaşından küçük çocuğa cinsel istismar suçlarından 20 Şubat 2004 tarihine kadar hapis cezasına hükmedilmiştir. Başvurucunun hapisanede işlediği başkaca suçlar sebebiyle 2003 yılında Yerel Mahkeme tarafından hapis cezası sona erdikten sonra Sosyal Koruma Kurumunda zorunlu gözetim altına alınmasına karar verilmiştir. Kurum'da Başvurucuya konuşabildiği ve anlayabildiği tek dil olan Almanca yerine Fransızca tedavi uygulanmıştır. 2014 yılında, Fransızcasının iyi olmaması sebebiyle iletişim sıkıntısı çektiğini ve gözetim kararının kaldırılmasını, insanlık dışı ve aşağılayıcı muameleye maruz bırakıldığını belirterek salıverilmesi ve sağlık durumu ile ilgili gerekli önlemlerin alınması veya Almanca tedavi uygulanmasını talep etmiştir ve Acil Başvuru Hakimi tarafından Başvurucunun insanlık dışı ve aşağılayıcı muameleye maruz bırakıldığı belirtilerek Almanca bilen bir psikiyatrist tarafından tedavi altına alınmasına hükmedilmiştir. Daha sonra Başvurucu Belçika devleti aleyhine tazminat davası ikame etmiştir ve talebi kabul edilmiştir.

2017 yılında ise Kurum kararı ile Başvurucunun tahliye talebi reddedilmiş ve yeni bir tedavi programı düzenlenmiştir.

İhlal İddiaları: Başvurucu, Sözleşmenin 3. maddesi uyarınca insanlık dışı ve aşağılayıcı muamele yasağının ve madde 5 uyarınca özgürlük ve güvenlik hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

Daire Kararı: Sözleşmenin 3. maddesinin ihlali oybirliği ile kabul edilmesine rağmen 5. maddenin ihlal edilmediğine karar verilmiştir.

Büyük Daire kararı: Büyük Daire, Başvurucuya etkin bir tedavi uygulanmadığını, Başvurucunun anlayabildiği ve konuşabildiği dil olan Almanca bilen bir psikiyatrist ile 13 yıl boyunca görüşülmediğini belirterek 2017 yılına kadar 3. maddenin ihlal edildiğini kabul etmiştir. Ancak Sosyal Koruma Kurumu tarafından 2017 yılında alınan karardan sonra Almanca konuşan sağlık görevlilerine erişim imkanının sağlandığı ve somut tedbirlerin alındığını belirterek bu tarihten sonra 3. madde ihlalinin söz konusu olmadığı belirtilmiştir. Mahkemece, tedavinin kişiye özgü ve makul olması gerektiğini, 13 yıldan fazla süren tedbir ve konuşabildiği dilde tedavi alamamasının ağır ihmâl olduğunu, uzun süreli tedbirin tutukluluk amacı ile arasındaki nedensellik bağını kopardığı belirtilerek 2017 yılına kadar 5. maddenin ihlal edildiğini ancak 2017 yılında alınan Kurum kararı ve tedbirlerle birlikte bu tarihten sonra 5. maddenin ihlalinin söz konusu olmadığı belirtilmiştir.

15- Başvuru Adı: Molla Sali / Yunanistan

Başvuru No: 20452/14

Başvuru Tarihi: 5 Mart 2014

Karar Tarihi: 19 Aralık 2018

Konu: Uluslararası İnsan Haklarını İhlal Etmediği Sürece Trakya'da Bulunan Müslüman Azınlıklar Arasındaki Hukuki İlişkilere İslam Hukukunun Uygulanabileceği Ancak Hukukun Vasiyetnamede Belirtilen İradeye Aykırı Olamayacağı ve Müslüman Olmayan Birisinin İslam Hukuku Sebebiyle Hak Mahrumiyetine Uğramasının Ayrımcılık Olacağı

Olaylar: Başvurucu Yunan vatandaşı Chatitza Molla Sali'nin eşi vefat etmeden önce noter huzurunda düzenlenen bir vasiyetname ile tüm malvarlığını kendisine bıraktığını beyan etmiştir. Müteveffanın kız kardeşleri ise kardeşlerinin Trakya Müslüman Topluluğuna dâhil olduğunu ve bu sebeple İslam Hukukunun ve müftü kararlarının uygulanacağını ve 1920 Sévres Antlaşması ve 1923 Lozan Antlaşmasına göre Müslüman inancına sahip Yunan vatandaşlarına Yunan Medeni Hukukunun değil İslam Hukukunun uygulanacağını iddia etmişlerdir.

Trakya Yüksek Mahkemesi ise, noter huzurunda düzenlenen yasal bir vasiyetnamenin var olduğunu ve her Yunan vatandaşı gibi müteveffanın da malvarlığını istediğine miras bırakma hususunda yasal bir hakkı olduğuna karar vermiştir. Trakya Yüksek Mahkeme Başkanlığı ise, müteveffanın Müslüman inancına ve topluluğuna bağlı olduğunu belirterek İslam Hukukunun uygulanması gerektiğine karar vermiştir.

İhlal İddiaları: Başvurucu, tüm Yunan vatandaşlara Yunan Hukukunun uygulandığını ancak dini inanç sebebiyle İslam Hukukunun uygulanması ile mirasın dörtte üçünden mahrum kaldığını ve bu sebeple Sözleşmenin 6. maddesi uyarınca adil yargılanma hakkının ve 14. maddesi uyarınca ayrımcılık yasağının ihlal edildiği iddiası ile müracaat etmiştir. Mahkeme 14. madde üzerinden inceleme yapmıştır.

Karar: Yunan hükümeti temsilcileri, Trakya Yüksek Mahkemesi tarafından verilen kararın kamu yararı dikkate alınarak verildiğini ve Trakya'nın özel bir statüsü olduğunu belirtmiştir. Mahkeme ise, Sévres ve Lozan Antlaşmalarının müftü kararına uyulacağına ilişkin bir hüküm içermediğini, Müslüman azınlığın dini inançlarının korunacağına ilişkin hüküm içerdiğini, İslam Hukukunun uygulanan hükümlerinin özellikle çocuklar ve kadınlar hakkında ayrımcılık yapıp yapmadığının, insan haklarına uygun olup olmadığının incelenmesi gerektiğini ve söz konusu olayda ayrımcılığın bulunduğunu, 20. Yüzyılın başlarında imzalanan Sévres ve Lozan Antlaşmaları hükümlerinin uluslararası insan haklarına uyum sağlanarak yorumlanması gerektiğini, taraf ülkelerin din özgürlüğü ile ilgili ayrı bir alan oluşturması durumunda dahi insan hakları kriterlerinin ayırım gözetmemesi gerektiğini, İslam inancında olan birisinin isteğinin yerine getirilmesi gibi belli haklarından otomatik olarak vazgeçmiş sayılmayacağını, noter huzurunda düzenlenen vasiyetname ile iradenin açık olduğunu, söz konusu olayda Müslüman olmayan birisinin İslam Hukuku sebebiyle hak mahrumiyeti yaşamasının 14. maddenin ihlali sayılacağına karar vermiştir.

16- Başvuru Adı: Güzelyurtlu ve Diğerleri / Kıbrıs & Türkiye

Başvuru No: 36925/07

Başvuru Tarihi: 16 Ağustos 2007

Karar Tarihi: 29 Ocak 2019

Konu: Cinayet Soruşturması ile İlgili Kıbrıs Hükümetinin Gerekli İşbirliğini Yaptığı Ancak Türkiye Hükümetinin Suçlu İadesi Yapmayarak İşbirliğinden Kaçındığı Yaşam Hakkını İhlal Ettiği

Olaylar: Başvuranlar, 2005 yılında, Kıbrıs Hükümetinin kontrolünde bulunan adada vurularak ölen üç Kıbrıs vatandaşı Elmas, Zerrin ve Eylül'ün akrabalarıdır. Elmas ve karısı Zerrin bir hendeğin içerisinde, kızı Eylül ise emniyet şeridindeki arabanın içerisinde başlarından vurularak ölmüş halde bulunmuştur. Söz konusu olay neticesinde Kıbrıs ve Türkiye Hükümeti (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ("KKTC") dâhil) eş zamanlı olarak

soruşturma başlatmıştır. Kıbrıs Hükümeti soruşturma neticesinde sekiz şüpheli belirlemiş ve yerel kolluk ve İnterpol'e şüphelilerin bulunması için bildirimde bulunmuştur. Şüphelilerin isimleri İnterpol listesine alınmış ve dosya, ilerideki gelişmeler dikkate alınarak işlemde kaldırılacaklar bölümüne konulmuştur. Türkiye Hükümeti ise şüphelileri tutuklamış ancak yeterli delil bulunamaması sebebiyle şüphelileri serbest bırakmıştır. KKTC, şüphelilerin aleyhlerine olan deliller dikkate alınarak kovuşturma başlatılmasını talep etmiş ancak Kıbrıs Hükümeti söz konusu talebi reddetmiştir ve şüphelilerin Türkiye Hükümetinden iadesini talep etmiştir, Türkiye Hükümeti tarafından cevap verilmemiştir. Bu süreçte, KKTC'nin uluslararası hukuki statüsü sebebiyle hükümetler arasındaki iletişim Birleşmiş Milletler Kıbrıs'ta Barışı Koruma Gücü ile sağlanmıştır.

İhlal İddiaları: Başvurucular, etkili bir soruşturma yapılmaması sebebiyle Sözleşmenin 2. maddesi uyarınca yaşam hakkının ve Sözleşmenin 13. maddesi uyarınca etkili başvuru hakkının ihlal edildiği iddiasıyla Kıbrıs ve Türkiye Hükümeti aleyhine başvuruda bulunmuşlardır. Mahkeme 13. madde için ayrı inceleme yapmaya gerek olmadığını belirterek sadece 2. madde için inceleme yapmıştır.

Karar: Türkiye Hükümeti, cinayetin Kıbrıs'ta meydana geldiğini ileri sürerek başvurunun kendileri adına reddini talep etmiştir ancak Mahkeme maktullerin ölüm anında Türkiye Hükümeti kontrolündeki KKTC vatandaşı olduğunu belirterek talebi reddetmiştir. Mahkeme, her iki hükümetin de birbirlerine yardım sağlamak ve işbirliğinde bulunmak zorunda olduğunu, Kıbrıs hükümetinin şüphelileri aradığını, İnterpol'e bildirdiğini, Türkiye Hükümetinden şüphelilerin iadesini talep ettiğini, Kıbrıs Hükümeti tarafından tüm delillerin Birleşmiş Milletler aracılığıyla iletildiğini, Türkiye Hükümeti tarafından suçlu iadesi başvurusunun geçerli olmadığı iddia edilse de Atina'da bulunan Türk ve Kıbrıs Büyükelçiliği tarafından iadenin gerçekleştirilebileceğini, 1957 tarihli Avrupa Suçlu İadesine İlişkin Sözleşmenin her iki ülke tarafından da kabul edildiğini ancak Türkiye Hükümetinin etkin işbirliğinde bulunmadığını belirterek Türkiye Hükümetinin madde 2 uyarınca ihlali olduğuna karar vermiştir.

17- Başvuru Adı: Gürcistan / Rusya (I)

Başvuru No: 13255/07

Başvuru Tarihi: 26 Mart 2007

Karar Tarihi: 31 Ocak 2019

Konu: Devletlerarası Başvuru Neticesinde Yabancıların Topluca Sınır dışı Edilmesi Sebebiyle Adil Tazminat Ödenmesi

Olaylar: Başvurucu Gürcistan Hükümeti tarafından Sözleşmenin 33. maddesi uyarınca devletler arası başvuru prosedürü ile, 2006 yılında Rusya Federasyonu tarafından 1795

Gürcistan vatandaşının gözaltına alınması ve daha sonra sınır dışı edilmesi hakkında adil tazmin talepli müracaatta bulunulmuştur.

Karar: Mahkeme Kıbrıs / Türkiye başvurusundan sonra devletlerarası adil tazmin talebinin ilk defa yapıldığını belirterek, tespit edilebilen 1500 Gürcistan vatandaşının, 4 No.lu Protokolün 4. maddesi uyarınca yabancıların topluca sınır dışı edilmeleri yasağı ihlal ederek Rusya Federasyonu tarafından sınır dışı edildiğini, madde 5 uyarınca hukuka aykırı olarak özgürlüklerinden yoksun bırakıldıklarını, madde 3 uyarınca insanlık dışı ve aşağılayıcı muamele ile gözaltında tutulduklarını belirterek Rusya Federasyonunun adil tazminat ödemeye mahkum etmiştir.

18- Başvuru Adı: Fernandes De Oliveira / Portekiz

Başvuru No: 78103/14

Başvuru Tarihi: 4 Aralık 2014

Karar Tarihi: 31 Ocak 2019

Konu: Gönüllü Olarak Tedavi Altına Alınan Psikiyatrik Sorunları Olan Hastanın İntiharında Portekiz Hükümetinin İhlali Olmadığı Ancak Tazminat Davasının Uzun Sürmesi ve Etkin Soruşturmanın Yapılmamasının İhlale Sebebiyet Verdiği

Olaylar: Başvurucu Portekiz vatandaşı Maria da Gloria Fernandes de Oliveria'nın oğlu psikiyatrik sorunları sebebiyle belli aralıklarla birkaç yıldır belli bir hastanede tedavi görmüştür. Başvurucunun oğlu intihar girişiminde bulunduğu için gönüllü olarak aynı hastanede yatarak tedavi altına alınmıştır. Ancak, hasta yetkililere haber vermeden hastaneden ayrılmış ve bir trenin önüne atlayarak intihar etmiştir. Başvurucu, oğlunun hastanede tedavi altında olduğunu ve hastanenin oğlunun kaçışını engellemekle yükümlü olduğunu iddia ederek Yerel Mahkemelere başvuruda bulunmuştur. Yerel Mahkeme ve Üst Mahkeme hastaların gözetim sistemi altında bulunduğunu ve bunun yeterli olduğunu ve intiharın öngörülebilmesinin mümkün olmadığını belirterek talebi reddetmiştir.

İhlal İddiaları: Başvurucu madde 2'de belirtilen yaşam hakkının ihlali ve ulusal yasal prosedür sürecinin uzun sürmesine dayanarak madde 6'da belirtilen adil yargılanma hakkının ihlali sebebiyle müracaatta bulunmuştur.

Karar: Mahkeme, tedavi altında bulunan kişinin yaşamının korunmasının devletin pozitif yükümlülüğünde olduğunu, kişinin intihar etme riskinin zaten var olduğunu belirtmekle birlikte kişinin bildiği bir ortamda vakit geçirmesi, sosyal hayata adapte olması için zaman zaman evine gitmesi gerektiğine ve serbest zaman geçirmesine müsaade edildiğine ayrıca günlük yoklamaların alındığına, gözetim altında tutulduğuna, hastanenin duvarlarla çevrili olduğu belirtilerek gerekli tedbirlerin alındığına ve bu sebeple madde 2'nin temel olarak ihlal edilmediğine karar vermiş ancak madde 2'nin usulü yönden ihlal edildiğini çünkü

etkin bir soruşturma yapılmadığını tanıkların dahi 8-9 yıl sonra dinlendiğini, tazminat davası işlemlerinin 11 yıl sonra yapıldığına karar vererek Portekiz devletini tazminat ödemeye mahkûm etmiştir.

19- Başvuru Adı: Dupin v. Fransa

Başvuru No: 2282/17

Başvuru Tarihi: 20 Aralık 2016

Karar Tarihi: 18 Aralık 2018

Konu: Otistik Bir Çocuğun Anaokulu Yerine Özel Eğitim Enstitüsünde Eğitim Alması Hak İhlaline Sebebiyet Vermediği

Olaylar: Başvurucu otistik bir çocuk annesi Dupin, çocuğu için evde özel eğitim ve bakım ile desteklenen anaokulu sınıfı talep etmiştir. Ancak Engelli Hakları Komisyonu, çocuğun Özel Sağlık ve Eğitim Enstitüsü'ne gitmesini, eğer ki burada yer yoksa ayakta tedavi yapan hastanelere müracaat edilmesini tavsiye etmiştir. Başvurucunun karara itirazı neticesinde yapılan incelemede, bilirkişilerce iki durumun da çocuk için uygun olacağını ancak çocuğun okula gitmesi durumunda okulun otistik bir çocuğa uygun hale getirilmesi gerektiğini belirtmiştir. Mahkeme ise, çocuğun Özel Sağlık ve Eğitim Enstitüsü'ne gönderilmesine ve bir asistan ile desteklenmesine karar vermiştir.

İhlal İddiaları: Başvurucu 1 No.lu Protokolün 2. maddesi uyarınca belirtilen eğitim hakkının ve devletin pozitif yükümlülüğünü yerine getirmediğini belirterek 14. maddenin ihlal edildiğini iddia etmiştir.

Karar: Mahkeme, çocuğun okulda asgari sosyal yaşamını kendisinin yürütebileceği yeterlilikte olmadığına, okula gittiği dönemde diğer çocuklarla çok fazla iletişim halinde olmadığına, konuşma ve yazma becerilerinin gelişmediğine, Başvurucu tarafından çocuğunun okula oryantasyonu planının uygulanmasının kolay olmadığına, çocuğun velayetinin babada olduğuna ve babanın eğitim planından memnun olduğuna, aldığı eğitimin çocuğun kişisel gelişimine katlı sağladığına karar vermiş ve başvuruyu kabul edilemez bulmuştur.

20- Başvuru Adı: Bild GmbH & Co. KG ve Axel Springer v. Almanya

Başvuru No: 62721/13 ve 62741/13

Başvuru Tarihi: 27 Eylül 2013

Karar Tarihi: 4 Aralık 2018

Konu: Tanınan Bir Gazetecinin Cezaevinde Çekilen Fotoğraflarının Yayınlanmasının Yasaklanmasında İhlal Olmadığına İlişkin

Olaylar: Başvurucular Alman Yasaları uyarınca kurulu tüzel kişilerdir. Bild GmbH & Co. KG, yüksek tirajlı günlük yayın yapan Bild gazetesini yayını yapımaktadır, Axel Springer AG şirketi ise, Bild gazetesinin web sitesini yönetmektedir.

20 Mart 2010 tarihinde, hava durumu spikeri olan ve tanınan İsviçreli bir gazeteci, eski kız arkadaşına nitelikli tecavüz suçlamasıyla tutuklanmıştır. 21 Temmuz 2010 tarihinde, Bild gazetesi, spikerin cezaevi bahçesinde diğer mahkumlarla birlikte otururken üstü çıplak bir şekilde çekilmiş iki fotoğrafıyla birlikte bir haberi hem baskı olarak hem de internet sitesinde yayınlamıştır. Söz konusu fotoğraf ve haber medyada önemli bir gündem oluşturmuştur. Ancak, gazeteci söz konusu suçlamalardan beraat etmiştir. Daha sonra, bahse konu spiker haber ve fotoğrafları izni olmadan yayınlayan Başvurucu şirketler aleyhine dava ikame etmiştir ve dava sonucunda resimlerin yayınlanması yasaklanmıştır.

İhlal İddiaları: Başvurucular madde 10 uyarınca ifade özgürlüğünün ihlal edildiğini iddia ederek başvurmuşlardır.

Karar: Mahkeme, fotoğrafın gizlice çekildiğini, gazetecinin tutuklu olması sebebiyle fotoğrafının çekilmesini beklemediğini, gazetecinin medyanın bir parçası olmasının kişinin özel hayatının gizliliğinden mahrum bırakılmasına sebebiyet vermeyeceğini, Alman Mahkemelerince madde 10'da düzenlenen ifade özgürlüğü ile madde 8'de düzenlenen özel hayatın gizliliği hakkı arasında denge kurulduğunu belirterek başvuruyu kabul edilemez bulmuştur.

21- Başvuru Adı: Murtazaliyeva/Rusya

Başvuru No: 36658/05

Başvuru Tarihi: 16 Eylül 2005

Karar Tarihi: 18 Aralık 2018

Konu: Terörizm Suçundan Mahkum Edilen Kişi Hakkında Tanıklarının Dinlenilmediği ve Dosyadaki Videonun Uygun Şekilde İzleme İmkânı Verilmediği İddiaları Hakkında Adil Yargılanma Hakkının İhlali Olmadığı

Olaylar ve İhlal İddiaları: Terörizm suçlamalarıyla mahkum edilen Başvurucu; polisler tarafından kaydedilen bir videoyu mahkemede uygun bir şekilde izleme imkânına sahip olmadığı ve savunması kapsamında üç tanığı çağırma talebinin mahkeme tarafından reddedildiği gerekçesiyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin başvuruda bulunmuştur.

Karar: Mahkeme öncelikle; Başvurucunun kayıttaki ifadelerin doğruluğunu kontrol etmek amacıyla videonun ekranda gösterilmesini istediğini, ancak kendisine ses kaydının

zaten dinletilmiş olduğunu belirtmiştir. Bu durumda Başvurucunun hangi gerekçeyle yargılanmanın adil olmadığını yeterince gerekçelendiremediğini belirterek Sözleşme'nin, 6 § 1 ve 3 (b) maddelerinin ihlal edilmediğine karar vermiştir.

İkinci olarak Mahkeme; Başvurucunun tanıkların ifadesinin ne şekilde savunmasına katkı sağlayacağını açıklayamadığını ifade etmiştir. Ayrıca yerel mahkemelerin yargılamanın genel olarak adil olmasını sağlayacak şekilde yeterli gerekçeler içeren kararlar verdiğini belirterek; tanıkların mahkemeye çağrılmamasının Sözleşme'nin 6 § 1 ve 3 (d) maddelerini ihlal etmediğine karar vermiştir. Bununla birlikte bir diğer tanık olan polis memurunun da mahkemeye çağrılmadığı yönündeki şikâyeti de, başvurucunun polis memurunu sorgulama hakkından etkili bir şekilde feragat etmiş olduğu gerekçesiyle kabul edilemez bulmuştur.